

FÆLLES MÅL OG LØSNINGER – HVAD SIGER DE UNGE SELV?

Fælles mål og løsninger – hvad siger de unge selv?

© KL

Produktion: KL's Trykkeri

Design: e-Types

Foto: Colourbox

KLK

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.klk.kl.dk

 @kommunerne

 facebook.com/kommunerne

Produktionsnr. 830544

INDLEDNING

KLK har gennemført brugerrejser med 70 unge i 10 kommuner. Udgangspunktet har været, at vi skal forstå og tale med de unge, før vi designer indsatser til dem.

Vi har talt med unge fra stærkt belastede familier, piger med angst, drenge som ikke kan sidde stille, samt unge med en vifte af forskellige diagnoser.

Den viden vi har fået fra de unge matcher den viden, vi kender fra forskningen, men den er mere nærværende og konkret. Derfor giver den et godt og håndgribeligt udgangspunkt for åbne drøftelser mellem fagfagligheder.

Vi har brugt brugerrejserne til at drøfte fælles mål og løsninger med medarbejdere og ledere på tværs af skoleområdet samt familie-, social-, sundheds- og beskæftigelsesindsatsen. Det er nemt at se, at vi må finde fælles løsninger, når vi hører, hvordan de unge farer vild i det system af overgange og forskellige kulturer, som vi har skabt med de bedste intentioner.

De mange interviews med de unge og workshops med medarbejdere og ledere har givet et unikt indblik i de unges oplevelser og medarbejdernes praksis. Den viden vil vi gerne give en smagsprøve på i denne pjece.

Pjecen er inddelt i seks temaer. I kan læse mere om erfaringerne fra KL og Undervisningsministeriets partnerskab om en kommunal ungeindsats, se <https://www.kl.dk/kommunale-opgaver/beskaeftigelse/kommunal-ungeindsats/gode-eksempler-fra-kommunerne/>. Hvert tema tager udgangspunkt i citater fra de unge. Vi beskriver derefter, hvad de unge generelt oplever som de væsentligste udfordringer. Endeligt giver vi eksempler på konkrete indsatser, som de unge enten selv har fremhævet i deres fortællinger, eller som vi i KLK kan se har været forudsætninger for de unges positive historier.

Kontakt chefkonsulent Lone Englund Stjer på los@kl.dk, tlf. 3370 3770, for yderligere oplysninger om KLK's arbejde med den kommunale ungeindsats.

Rigtig god læselyst!

SKOLEN

HVAD SIGER DE UNGE?

”Jeg fortryder hver eneste dag, at det ikke blev til noget med skolen.”

”Jeg kunne godt have brugt, at der var en lærer, der indberettede noget. Jeg tænker den dag i dag, at jeg aldrig ville se på et barn, hvor alle kan se, at faren er fuld, uden at gøre noget”.

”Det var lort. De hjalp mig ikke med noget. Jeg havde brug for hjælp til matematik og til mit temperament. Pigerne får mere hjælp end drengene. Jeg ved ikke hvorfor. Jeg tror, at jeg ikke fik hjælp, fordi de ikke kunne lide mig. Jeg blev ikke ked af det, jeg blev sur. Jeg gjorde bare, hvad der passede mig til sidst, og så gad jeg ikke mere”

”Eleverne styrede, og jeg blev holdt udenfor. Jeg blev kaldt taber. Jeg snakkede med en skolepsykolog, men det hjalp ikke. Det blev ikke taget seriøst.”

”Jeg havde ikke lyst til at komme i skole. Jeg var rigtig meget fraværende. Jeg havde ikke nogen at snakke med og var meget ensom.”

”Jeg havde 80 pct. fravær og gik ikke til eksamen. Vi gik til møder, og jeg skulle love at gå i skole. Der var ikke en eneste lærer, som jeg kunne snakke med.”

UDFORDRINGEN

Skolen er den vigtigste beskyttelsesfaktor mod eksklusion senere i livet. Vi har talt med de unge, som ikke er kommet i job eller uddannelse. Derfor får vi ikke fortællingerne fra de unge, hvor det er lykkedes med inklusion i skolen. De unge fortæller, at:

- de ikke kunne sidde stille på stolen
- de var bagud fagligt
- de blev mobbet
- problemerne derhjemme ikke blev set i skolen.

De unge fortæller, hvordan problemerne gradvist vokser sig større, og hvordan de ender som isolerede ensomme eller klassens bølle. Mange oplever en langsom eksklusion.

Skoleværing, angst eller hashmisbrug fylder meget blandt de unge. Mange unge kommer ud af skolen uden de nødvendige 2-taller. Det er ofte uoverskueligt for dem at indhente det, de ikke lærte i grundskolen, senere i livet.

Omvendt kan vi se, at inklusion i klassefællesskabet, alternative læringsmiljøer, hvor de unge oplever succes, og voksne, der holder øje med, om de har det godt i hverdagen, er vigtige elementer for de unge.

SÅDAN IMØDEKOMMER KOMMUNERNE DE UNGE

Fælles arbejde med fraværsprocedurer i Nordfyns Kommune

Folkeskolerne i Nordfyns Kommune har etableret en fælles procedure for håndtering af elevfravær. Proceduren definerer, hvordan fravær skal håndteres, hvornår der skal handles, og hvem der er ansvarlig.

Dermed bliver det tydeligt, hvornår en lærer, kontaktlærer, nærmeste leder eller det tværfaglige distriktsteam skal handle på fraværet. Proceduren fastslår, hvornår der skal handles med telefonisk kontakt til forældrene, møde med forældre eller en underretning.

Kommunen har besluttet, at der skal handles på fravær - efter fem sammenhængende dage eller fem dages fravær inden for samme måned.

Tiltaget med en fælles procedure har givet et øget fokus på registrering og nedbringelse af elevfravær. Samtidig er arbejdet med at forebygge, at sporadisk fravær resulterer i bekymrende højt fravær blandt eleverne, blevet mere målrettet.

Kommunen er i gang med at evaluere og tilpasse proceduren for at gøre den endnu mere anvendelig for skolerne.

Timeout til udfordrede drenge i Assens Kommune

Brahesholm-projektet er en lille skole med 10 drenge i alderen 13-18 år. Skolen kombinerer undervisning med socialpædagogisk støtte for drenge med psykiske, sociale eller faglige udfordringer. Den røde tråd er relationsdannelse, anerkendende pædagogik, gensidig respekt og tydelige krav og rammer fra de voksne.

Brahesholm arbejder med at skabe positive skoleoplevelser, som giver de unge fornyet tro på egne evner og tillid til voksne. Skolen har haft stor succes med at vende mistrivsel til glæde og engagement i forhold til det at gå i skole.

Målet er at få de unge tilbage i en almindelig folkeskole eller videre i uddannelse og job. Det er lykkedes for 90 % af de tidligere elever i projektet.

Inklusion og forebyggelse i Køge Kommune

På alle skoler i Køge Kommune er der tilknyttet et korps af forebyggende socialrådgivere og inklusionsvejledere, som indgår i ressourceteams.

De arbejder med at identificere udfordringer hos børn og unge tidligt, gøre indsatserne tværfaglige og sikre sammenhæng mellem indsatser fra skole og familiecenter. Der er fokus på fravær, udfordringer ved overgange mellem klassetrin, udskoling og skolernes trivselsprogrammer.

De forebyggende rådgivere er til stede i alle dagtilbud og folkeskoler, men også på Campus Køge, i 10. klassen mv. Rådgiverne vejleder lærere og pædagoger, gennemfører samtaler med børn og forældre samt sikrer en tæt kobling til familiecenteret.

Køge Kommune har haft god succes med deres ressourceteams og forebyggende rådgivere. Der er stor efterspørgsel efter samtaler og forløb, og forældresamarbejdet er styrket.

FAMILIE OG TIDLIG INDSATS

HVAD SIGER DE UNGE?

”Det skal gå hurtigere. (Den unge peger på starten af tidslinjen) Det var dér, de skulle gøre noget. De skulle gøre noget tidligere.”

”Der kom en mand forbi og spurgte min mor, om det gik godt. Hun sagde selvfølgelig ja, og så smuttede han igen. Mine forældre lod bare som om, det ikke var sket (...). Der har været så mange indberetninger. Og det er både hos min mor og min far, han er kommet. Jeg blev lidt ked af det, når han gik, og han ikke havde fået hele billedet.”

”Det har været så anderledes hos os. Jeg tænkte ikke over det, da jeg var barn. Min mor tævede mig. Jeg fortalte, at det var et cykelstyrt. Ingen tog fat i mig. Prøv at se et mønster. Jeg kender mange, hvor det ikke er blevet set. Forældrene er pisseligeglade. Det er forholdsvis enkle mønstre.”

”Respektér, at man skal blande sig uden om noget. For eksempel familieting. Lad familien ordne det.”

UDFORDRINGEN

De unge vil helst ikke være specielle, men de kan ofte godt se, at de har brug for en speciel indsats. Mange af dem har ikke fortalt direkte, at der var udfordringer i hjemmet, men de undrer sig samtidig over, at de professionelle omkring dem ikke har set deres udfordringer.

Der er også unge - særligt fra hjem med anden etnisk herkomst - der ikke ønsker, at kommunen skal blande sig i, hvad der sker i familien.

De unges ønsker om hjælp fra kommunen er fyldt med paradokser, men alle efterspørger tidligere hjælp. Hvis de unge har haft en god relation til en plejefamilie, en skolelærer, et familiemedlem, en støttekontaktperson eller en anden betydningsfuld voksen, fremhæver de det som det vigtigste, der er sket i deres liv. De er dybt taknemmelige.

Kommunerne er optaget af sammenhængen mellem den almene indsats i skoler og dagtilbud versus den specialiserede indsats i familieafdeling, PPR, SSP mv. En tidlig indsats forankret i skoler og dagtilbud er uden tvivl den vigtigste dagsorden – også for de unge.

SÅDAN IMØDEKOMMER KOMMUNERNE DE UNGE

Tværfaglige forposter i Assens Kommune

I 2018 blev der etableret 23 forposter i skoler og dagtilbud i Assens Kommune. En forpost er en fremskudt funktion med fokus på forebyggelse og tidlig opsporing. Forposten går på tværs af bl.a. sundhedsplejersker, psykologer og socialrådgivere fra børne- og familieafdelingen og Ungeenheden.

De enkelte skoler og dagtilbud har ledelsesansvaret for forposten. Det er ledelsen, der bringer sager ind hos forposten. Sager kan være unge, som de er bekymrede for, og hvor der er behov for sparring og vejledning til personale, forældre eller unge.

Forposten kvalificerer underretninger og statusudtalelser. Forposten arbejder bl.a. med fraværproblemer, dalende trivsel hos børn og forældre samt tidlige tegn på ikke-uddannelsesparathed.

I kommunens 10. klassecenter er der også tilknyttet en tværgående forpost. Her deltager Ungeenheden og en UU-vejleder i arbejdet. Forposten tilbyder vejledning og sparring og er direkte indgang til Ungeenheden for de unge, som har brug for særlig støtte.

Digital samarbejdsplatform i Guldborgsund Kommune

GUSA er Guldborgsund Kommunes digitale samarbejdsplatform. Medarbejdere tættest på den unge opretter en tværfaglig dialog gennem GUSA. Det kan være mellem skoler, dagtilbud, familieafdelingen, jobcenter, sundhedsområdet eller socialpsykiatrien. Forældre og den unge formulerer formålet med dialogen sammen med kommunen.

Eksempel på en GUSA-dialog:

- En far modtager integrationsydelse og bor alene med sit barn, som ikke kan være i institution i mange timer hver dag. Jobcenteret tilbyder far et svejsekursus i Næstved, som kan sikre fast arbejde. Det vil han gerne, men han har brug for hjælp til at hente barnet i børnehaven. Ved hjælp af GUSA-dialogen findes en løsning, så barnet bliver afleveret af børnehaven hos en onkel, som har et bevægelsehandicap, og som derfor ikke selv kan hente barnet.

Det har været afgørende for kommunens succes, at medarbejderne ikke oplever GUSA som et administrativt IT-værktøj, men at de kan se den tværgående gevinst. Det er dog ikke alle medarbejdere, der kommet med ombord. Derfor har kommunen investeret i implementering.

En IT-plattform medfører ikke automatisk tværfagligt samarbejde. Guldborgsund har derfor implementeret de løsningsfokuserede mindset (LØFT) parallelt med GUSA. GUSA og LØFT går hånd i hånd og med tæt ledelsesmæssigt fokus.

TVÆRGÅENDE SAMARBEJDE

HVAD SIGER DE UNGE?

Efter folkeskolen

”Det var ikke så rart ikke at få 02. Jeg synes, det var lidt trist, lidt presset. Jeg føler, at omverdenen kigger lidt skævt til det der med produktionsskole ik’.”

Overgang ved det 18. år

”Det var rent ud sagt forfærdeligt. Alle de møder man skulle til. Jeg var bare sådan en alle så ned på, en der bare nassede på kommunen. Men jeg havde det svært!”

”Jeg prøvede at forklare, at jeg havde det dårligt, og at jeg ville få fravær. Jeg ville gerne have en psykiater. Hun ville sende mig ud i alt muligt.”

”Det er noget møg, når det stopper. Selv om du er 18 år, har du brug for en voksen, når du ikke har en mor, du kan snakke med, og din far bor i København.”

Mødet med ”systemet”

”Til møde med 10 kommunedamer – det værste der kan ske.”

”Jeg har altid haft kommunen i røven. Det har altid været sådan; kommunen finder nok ud af noget. Der har altid været nogen, som har truffet beslutningerne for mig, og jeg har bare sagt ja, ja.”

”Der er en hel masse gode ting, der arbejder sammen (...). Jeg har en vejleder, som sørger for, at det kører. Det virker til, at kommunen støtter op.”

UDFORDRINGEN

De unge forstår ikke systemet, brevene og en stor del af de informationer, de får. De siger ja til indsatser, men ser ikke formål eller mening. De mange indsatser opleves som stiknåleoperationer, der ikke virker, fordi der mangler en rød tråd imellem dem.

Vi taber momentum og viden i overgangene; fra grundskole til ungdomsuddannelse, fra forberedende tilbud til ordinær uddannelse eller arbejde, fra barn til voksen, fra indsat eller indlagt til uddannelseshjælpsmodtager osv. De unge mærker tydeligt kulturskiftet, når de bliver 18 år. Det skaber usikkerhed, og de har svært ved at leve op til kravene.

De unge efterspørger inddragelse, forudsigelighed, kontinuitet og sammenhængende indsatser. Derfor er det vigtigt for dem, at der er et fælles mål, og at opgaverne løses på tværs af organisatoriske enheder og fagfagligheder. Det er afgørende for deres motivation og engagement, at de inddrages, når indsatser udvælges og sættes i gang.

Alle kommuner arbejder med at skabe helhed for de unge, og det er ikke let. Medarbejdere og ledere fremhæver, at forskellige lovgivninger skaber kulturforskelle, som spænder ben for et frugtbart samarbejde. Sektoropdelt økonomistyring kan ligeledes være et benspænd for langsigtede og sammentænkte forløb.

SÅDAN IMØDEKOMMER KOMMUNERNE DE UNGE

UU som satsning i Ishøj og Guldborgsund Kommuner

For Ishøj og Guldborgsund Kommuner er opbygning af relationer til de unge centralt. Samtidig lægger de vægt på at finde alternative veje til uddannelse sammen med de unge. Kommunerne arbejder målrettet med, at de valgte løsninger og indsatser tager udgangspunkt i de unges behov. Forløb for de unge tilrettelægges ud fra en uformaliseret tilgang til paletten af tilbud, hvor de unges ejerskab er afgørende.

Begge kommuner har etableret en gennemgående relation mellem UU og de unge på tværs af overgange. I Guldborgsund Kommune betyder det, at de unge har kontakt til samme UU-vejleder fra 6. klasse. UU-vejlederen fastholder relationen, indtil den unge har gennemført en uddannelse. UU-vejlederne er også kontaktpersoner for FGU-målgruppen.

I Ishøj Kommune er der en tæt opfølgning med unge i folkeskolen, til de gennemfører en uddannelse. Den tætte relation til en koordinerende vejleder har længe gjort sig gældende i Ishøj Kommune, og er nu blevet formelt forankret med KUI.

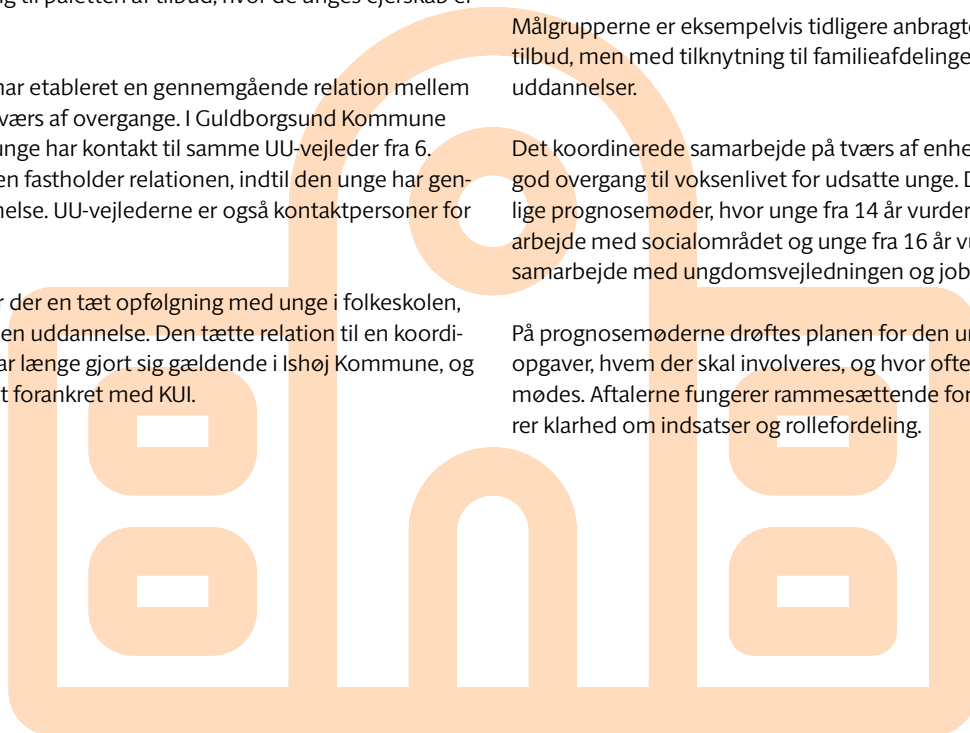
Samarbejde om overgange for unge i Fredericia Kommune

Fredericia Kommunen fokuserer på samarbejdet mellem enhederne i overgangen fra barn til voksen. Kommunen har for syv målgrupper udarbejdet en beskrivelse af, hvordan der konkret samarbejdes i overgangen fra barn til voksen, og hvilke enheder, der har ansvar for hvad.

Målgrupperne er eksempelvis tidligere anbragte unge, unge uden tilbud, men med tilknytning til familieafdelingen, og unge i almene uddannelser.

Det koordinerede samarbejde på tværs af enhederne skal sikre en god overgang til voksenlivet for udsatte unge. Der afholdes halvårslige prognosemøder, hvor unge fra 14 år vurderes i forhold til samarbejde med socialområdet og unge fra 16 år vurderes i forhold til samarbejde med ungdomsvejledningen og jobcentret.

På prognosemøderne drøftes planen for den unge, fordeling af opgaver, hvem der skal involveres, og hvor ofte afdelingerne skal mødes. Aftalerne fungerer rammesættende for samarbejdet og sikrer klarhed om indsatser og rollefordeling.

RELATIONEN

HVAD SIGER DE UNGE?

”Megairriterende at skifte hele tiden. Man har lige åbnet op, og så skal man åbne op for en ny. Jeg føler, at jeg er en sag på et stykke papir. Man skal tage affære i stedet for bare at snakke om det.”

”Jeg har mødt de rette mennesker på det rette tidspunkt. Så jeg føler mig heldig. Det har ikke været systemet. Det har mere været de enkelte individer, der har villet mig. De har strukket sig udover systemets grænser.”

”Dem, der sidder med os, bør være bedre til at få os til at lukke op, så vi kan få den rette hjælp. Vi læser kropssproget og tonefaldet først.”

”Min kontaktperson var min redning. Hun har klaret noget med kommunen, som jeg ikke selv kunne klare. Hun forklarer mig kommunesnakken og deres kodesprog.”

”Vi sad også og lavede personlige mål i forhold til, hvordan jeg kunne klare mig bedre. Jeg fik hjælp til, hvad jeg ville med videreuddannelse.”

”Det er da rart med en kontaktperson, men det skal være en ordentlig en. Man skal ligesom have kemi med dem. Tit føles det bare som om, det er deres arbejde. Men nogle sætter sig virkelig ind i vores liv. Kommunen skal lige høre om det er en, som man kan snakke med – og hvis ikke, så skal man finde en anden.”

UDFORDRINGEN

Den meningsfulde og handlingsorienterede relation er den ingrediens, som har haft størst betydning, når vi spørger de unge.

De unge, vi har talt med, har ikke en hånd i ryggen fra familie og netværk, hvis kommunen ikke byder ind og hjælper dem med at opbygge gode relationer.

Deres tillid opbygges via handling. Unge, som har en relation til en medarbejder, der handler og tror på dem, er dybt taknemmelige. Relationen er særlig vigtig i overgangene. Målet for de unge er, at de skal klare sig selv. Relationen er et middel, som skaber grundlag for motivation og den rette timing i indsatserne.

Det er komplekst at definere og forankre rollen som relationsbærer. Der er mange etiske og professionelle dilemmaer i spil. Den ansvarlige medarbejder kan hurtigt stå alene med en uoverskuelig opgave, hvis ikke der sættes realistiske mål og rammer for opgaven, som bakkes op fagligt og organisatorisk.

SÅDAN IMØDEKOMMER KOMMUNERNE DE UNGE

En gennemgående kontaktperson i Esbjerg Kommune

I Esbjerg Kommune er det en vejleder fra SSP Forebyggelse & Vejledning, der er de unges indgang til den kommunale ungeindsats.

Vejlejerne er tilknyttet et skoledistrikt eller en privatskole, og de følger de unge, indtil de er godt i gang med uddannelse eller job. Derfor er vejlejerne meget opsøgende over for unge, som ikke er i gang med noget.

Målgruppen er unge, som er vurderet ikke-uddannelsesparate i 8. klasse, og som har en sag i flere afdelinger, samt udsatte unge, som ikke har en kontaktperson efter serviceloven. Relationen fungerer på den unges præmisser – for eksempel ved at vejlederen mødes med den unge i dennes nærområde.

Vejlederen arbejder med, at;

- skabe en relation til den unge fra grundskolen til det 25. år
- hjælpe unge i sårbare overgange
- have overblik over iværksatte indsatser på tværs af afdelinger
- finde utraditionelle veje til uddannelse og job gennem fleksibel dialog med den unge, forældre og netværk

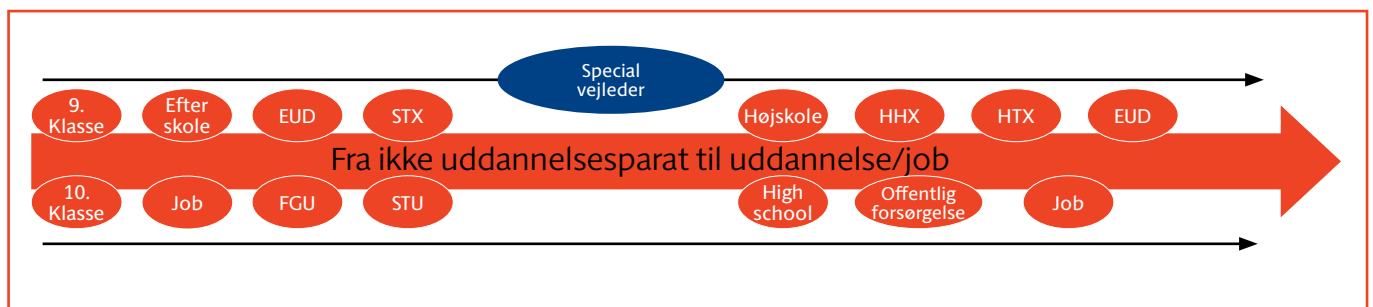
Ungeguider og uddannelsesambassadører i Høje-Taastrup Kommune

I Høje-Taastrup Kommune er der ungeguider, som koordinerer indsatsen i en samskabende proces med de unge og på tværs af myndighedsområder. Indsatsen er forankret i et ungecenter, der samler uddannelsesvejledning, ungeguider, KUI-koordinering, klubber, ungdomsskole, 10. klasse og kriminalpræventiv indsats.

Kommunen har samtidig uddannet medarbejdere fra kommunens ni klubber, Ungdomsskolen, 10. klasse og Det Kriminalpræventive Team som uddannelsesambassadører. Ambassadørerne møder de unge i dagligdagen og i ungefællesskaberne i fritiden. De er både opsøgende og understøttende, når unge har behov for en særlig håndholdt indsats.

Uddannelsesambassadørerne samarbejder med ungeguiderne om at styrke de unges motivation for uddannelse. De unge kan i samarbejde med uddannelsesambassadørerne udvikle personlige og sociale kompetencer, der er en forudsætning for uddannelsesparathed. Det sker gennem aktiviteter i klubber, ungdomsskole og i 10. klassen.

Uddannelsesambassadørerne opsøger de unge, der er udenfor hensigtsmæssige fællesskaber, og inviterer dem ind i fællesskabet og hjælper med at få sat uddannelsesvejledere og ungeguider i spil.

DE RETTE TILBUD

HVAD SIGER DE UNGE?

”Jeg ville bare gerne arbejde med mine hænder. Det var mest for at prøve en arbejdsplads. Det var rart. Folkeskolen var prut.”

”Irriterende at blive sendt rundt omkring i forskellige tilbud. Det var stressende. Jeg følte ikke, at jeg havde styr på noget som helst. Det var rodet. Jeg havde brug for stabilitet, og jeg fik ikke hjælp til at sige fra.”

”Lærerne er rigtig søde, men det er rigtig ustabil og useriøs. Jeg mangler en fast plan.”

”Det er vigtigt at tage en person seriøst, når personen siger, at man ikke kan mere. I stedet for at tro at det er noget, man bare siger. Man kan jo ikke sige ”lad vær med at have høje krav”, fordi jeg føler, at det kan give nederlag. Jeg har det også sådan, hvis jeg får sat høje krav, som jeg ikke kan, så lukker jeg bare af.”

”De spørger: Har du svært ved at komme op? Nej jeg har svært ved at komme ud. De ser ikke det, der ligger bagved.” (ung der er droppet ud af syv ordinære uddannelsesforløb)

”Det var supergodt (red, angstkursus). Masser af øvelser, walk and talk, eksponeringsøvelser osv.”

UDFORDRINGEN

De unges behov er forskellige. Når de skal beskrive, hvad der virker, er der dog nogle ingredienser i indsatsene, der går igen.

Det vigtigste for de unge er, at de ser meningen og forstår målet med tilbudene. De siger ja til mange tilbud uden at forstå meningen med dem. Meningsløse indsatser sænker motivationen og giver ikke den ønskede effekt.

Mange unge har psykiske udfordringer, som de har brug for hjælp til at tackle. Desværre er der mange eksempler på, at de unges udfordringer får lov til at vokse sig store og spænde ben for uddannelse, fordi de unge mangler konkret hjælp til at tackle udfordringerne.

De fleste unge fortæller, at de har brug for faste strukturer i alle dele af deres liv. Og mange af dem motiveres af at bruge kroppen og hænderne.

Matchning er afgørende. De unge mister modet, hvis de mødes med for høje krav, mens for lave forventninger sænker motivationen.

Når vi kortlægger de unges oplevelser med systemet, er det ikke altid mangel på indsatser, der præger billedet. Alligevel sker det, at indsatserne ikke sættes sammen, så det giver mening for de unge.

SÅDAN IMØDEKOMMER KOMMUNERNE DE UNGE

UUV Praktikpladsen bygger bro til virksomheder i Køge Kommune

UUV Praktikpladsen hører under UUV Køge Bugt og samarbejder med virksomheder og jobcentre i Køge, Stevn, Solrød og Greve Kommuner. UUV Praktikpladsen udsprang fra et behov for tilbud til unge under 18 år, som ikke kunne være i folkeskolen. Tiltaget indeholder nu tilbud til unge mellem 15-30 år.

UUV Praktikpladsen tilbyder virksomhedsbaseret erhvervstræning, som er målrettet unge, der har brug for en håndholdt indsats.

UUV Praktikpladsen ligger i et industri kvarter og har tilknyttet et værksted, hvor unge kan være skærmede, indtil de starter i virksomhedspraktik. UUV Praktikpladsen har tæt kontakt til de unge og virksomhederne gennem hele forløbet.

Der sparreres med virksomheden om den unges ressourcer, behov og udfordringer. Der foretages løbende evaluering, afklaring og afprøvning mellem praktikkerne, og den unge modtager vejledende samtaler. Praktikforløbet sættes i gang hurtigst muligt efter et opstartsmøde med virksomheden for at gribe den unges motivation.

Mestringsforløb gennem PUMA i Guldborgsund Kommune

PUMA står for Personlig Udvikling, Mål og Ansvar. PUMA er et mestringsforløb på 3-4 måneder målrettet unge med psykiske udfordringer. Tilbuddet giver de unge en fast struktur, hvor der arbejdes med personlige planer og konkrete redskaber til at tackle psykiske udfordringer, som giver mening for de unge.

Forløbet er forankret i jobcenteret hos to mentorer, som har gennemført en "Lær at tackle"-uddannelse gennem Komiteen for Sundhedsoplysning. Det har fokus på at opbygge robusthed, at lære gennem kroppen og at opbygge relationer til andre.

Forløbet indeholder individuelle samtaler hver uge, hvor de unge arbejder med målsætninger for uddannelse, job og fremtid. Aktiviteterne udvikles løbende, men de faste elementer er; relations- og fællesskabsopbygning via madlavning, mestringsøvelser i forhold til robusthed, yoga, afspænding og bevægelse i naturen. Faste strukturer er en del af forløbets DNA – des flere gentagelser desto mere ro.

FÆLLESSKABER OG MISBRUG

HVAD SIGER DE UNGE?

”Jeg havde et hashmisbrug med daglig rygning, fra jeg var 13. år. Det startede fordi andre, der er lidt ældre end mig selv, gjorde det. Man glemte, hvad der skete rundt omkring en. Havde man ikke røget en dag kom tankerne igen. Hvis jeg røg hver dag, havde jeg ikke de ting at tænke på.”

”Så begyndte jeg at ryge hash og at cope med mine problemer og følelser. Jeg havde løjet så meget om alt muligt. Jeg kom ikke i skole. Og så blev jeg droppet af kæresten gennem 1,5 år. Jeg begyndte at ryge meget hash og sælge selv. Jeg fik en rigtig dårlig omgangskreds. Jeg løj om det. Jeg tudede hele tiden og røg mega meget hash. Jeg fik aldrig hjælp til mit misbrug. Jeg fik af vide af xx, at jeg var nødt til at stoppe mit misbrug for at kunne få hjælp i psykiatrien.”

”Jeg havde nogle gode venner i skolen. Jeg dukkede op hver dag. Det var på grund af dem, frikvarterer og idræt.”

”Jeg begyndte på HF. Der var vi igen ude i noget snobberi. Lidt noget som jeg ikke kunne forholde mig til. Ind i et univers med perfekte familier.”

”Det var svært med faste venskaber og at få nogle nye, der ikke røg hash. Hele min omgangskreds røg jo. De andre ryger stadig. Jeg har ikke lyst til at blive i det.”

”Føler ikke at her har jeg hjemme. Den følelse mistede jeg for lang tid siden...”

”Det begyndte med noget kriminalitet sammen med min bedste kammerat. Det var ikke dårligt selskab. Vi var bare nogen idioter, der ikke havde en skid at lave.”

UDFORDRINGEN

De unge ønsker at være en del af fællesskabet. De vil helst ikke skille sig ud. De vil være som andre unge, og de er let påvirkelige. Det sociale fællesskab i eksempelvis uddannelsesinstitutioner eller i et tilbud omtales altid. Evnen til at indgå i sociale fællesskaber har stor betydning for, om de unge gennemfører en uddannelse.

De unge, som ikke indgår i ressourcestærke fællesskaber, fremhæver fællesskabet med nogen, der ligner dem selv – på godt og ondt. Hvis de unge ikke får positive sociale relationer, bliver alternativet fællesskabet med andre unge, der pjækker, laver ballade eller ryger hash.

De unge, der vælger misbrugsfællesskaberne fra, oplever ofte ensomhed. For mange unge er det vanskeligt at opbygge positive venskaber uden støtte fra kommunen.

Hashmisbrug er udbredt, og det starter tidligt. De unge holder ofte deres misbrug skjult længe – også for skole og kommune. De oplever, at hash gør livet lettere, og at alle de andre jo også ryger. Pludselig har andre unge en uddannelse, mens disse unge ikke selv er kommet videre. Daglig rygning dulmer, men det skaber også barrierer for at komme i uddannelse og job.

SÅDAN IMØDEKOMMER KOMMUNERNE DE UNGE

Misbrugsbehandling i Lolland Kommune

Rusmiddelcenter Lolland har misbrugsbehandling for de 18-25-årige. Centeret prioriterer synlighed på uddannelsesinstitutioner og lægger vægt på det forebyggende arbejde. Målet er, at unge tør komme, når de er motiverede for at få hjælp.

Centeret tilbyder gruppeforløb, individuelle forløb og dag- og døgnbehandling. Tilgangen er helhedsorienteret med fokus på terapi, job, uddannelse, bolig og økonomi.

Der tages hånd om bagvedliggende problematikker for de unges misbrug – for eksempel opvækstvilkår eller diagnoser. Rusmiddelcenteret henviser også de unge til psykiatrien og hjælper med at ansøge om bostøtte og at overholde aftaler med jobcenteret. Behandlingen har fokus på (gen)etablering af den unges netværk udenfor misbrugsmiljøet.

Virksomme ingredienser i indsatsen:

- Tilgængelighed. Der er altid tid til en kop kaffe eller et telefonopkald – også udenfor åbningstiden
- Flexibilitet. Hvis den unge kommer for sent, er der altid en ny tid i morgen
- Koordinerede indsatser. Der holdes fælles møder med uddannelsessted, jobcenter, bostøtte og den unge – så alle arbejder i samme retning.

Udgående misbrugskonsulenter i Skanderborg Kommune

Skanderborg Kommune har etableret samarbejdsaftaler mellem rusmiddelcenter, produktionsskole, jobcenter og ungdomsuddannelser. Misbrugskonsulenterne er til stede på produktionsskolen hver anden uge, hvor unge i risikozonen for misbrug drøftes med studievejledningen.

Konsulenterne har samtaler med de unge, hvor de fortæller om rusmidler og behandling. Tilstedeværelsen sikrer, at der hurtigt etableres en fælles indsats, når der er hul igennem til en ung. Misbrugskonsulenterne rådgiver også på personalemøder om den opsporende misbrugsindsats.

I dialogen med de unge gør misbrugskonsulenterne behandlingen ufarlig. Målet er at få de unge ind ad døren og skabe tryghed og genkendelighed, så de kan hjælpes. Det konkrete behandlingsforløb besluttet i samspil med de unge. Misbrugskonsulenterne deltag også i udredningsforløb i psykiatrien. De kender arbejdsgangene og sproget, og de kan støtte de unge i udredningen.

VIL I OGSÅ LYTTE TIL DE UNGES STEMME?

I KLIK deler vi gerne ud af erfaringerne og skræddersyr et forløb til netop jeres kommune.

Ring til Lone Englund Stjer på tlf. 3370 3770 og få en snak om potentialet, eller bestil et kort oplæg til et gå-hjem-møde, afdelingsmøde, udviklingsdag eller lign.

At sætte den unge i centrum er en god måde i forhold til at finde fælles fodslag mellem forvaltningerne. Tværgående samarbejder mellem fagområderne og samtænkte løsninger er vejen frem for bedre service til borgeren og økonomisk effektivitet i kommunen.

De unges stemmer

Vi kan tilbyde et "Unge stemmer" forløb, der kan indeholde alle eller dele af nedenstående elementer:

- Som samfund taler vi tit om, at mennesket skal i centrum, men hvordan gør vi det rent faktisk? Vi tilbyder et servicecheck, der benytter sig af designredskabet "brugerrejse". Vi betragter indsatsen fra den unges perspektiv og kortlægger rejsen gennem systemet
- Vi arbejder både med kvantitative og kvalitative data, og vi zoomer ud og ind i den kommunale praksis. Vi skræddersyr processen til konteksten. Det indebærer for eksempel identifikation af ungesegmenter med udviklingspotentiale og redesign af indsatser ud fra borgerrettede mål og/eller organisering og ledelse
- Med brugerrejsen identificerer vi i fællesskab, hvad der fungerer godt, og hvor der er forbedringspotentiale.

Når vi afdækker udfordringer og potentialer, sikrer vi altid en åben dialog med medarbejdere og ledere om, hvordan indsatsen er tiltænkt, versus hvordan den bliver opfattet – og hvad man har af ambitioner eller nye krav på området.

Kulturforandring og tæt samspil med ledelse og medarbejdere

Hvis I har behov for at komme et spadestik dybere, er det måske en god ide at kigge nærmere på jeres kultur og samspillet mellem ledelse og medarbejdere. Vi kan i den forbindelse tilbyde et forløb, der kan bestå af følgende elementer:

- Det er altafgørende at finde et fælles fodslag for at kunne arbejde tæt sammen. Vi tilbyder "action learning" forløb med ledelse og medarbejdere – tæt på realiseringen at sætte den unge i centrum
- Vi tilbyder en proces i flere modi, hvor vi både kommer med indspark til at tænke stort – og hjælp til at få det til at fungere
- Vi tilbyder kvalitetsikring i forhold til at holde den unge i centrum gennem hele processen - inklusiv dialogprocesserne mellem ledelsesslag og medarbejdere. Det sikrer en fælles oversættelse af handleplaner og strategier
- Vi tilbyder coaching og sparring individuelt og til grupper med fokus på at understøtte fælles aftaler og transitionsprocesser.

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.klk.kl.dk

@kommunerne

facebook.com/kommunerne

Produktionsnr. 830544